

Stanislav Jan Nešpor

Název: "Na konstruktéra z Mejta nikdo nemá,

i dáma z hradu si ho k sobě volá!"

Dne 21.11.2019 jsme navštívili pana Stanislava Nešpora, který se narodil 1.října 1930 v Řepníkách u Vysokého Mýta. Dětství strávil pan Stanislav na vesnici, kde vyrůstal spolu se svou mladší sestrou. Pan Nešpor chtěl být už od dětství lékařem, avšak osud ho zavál jinam a navždy jej spojil s významným vysokomýtským podnikem Sodomka, výroba karosérií.

„Já jsem nechtěl bejt, čím jsem byl. Já jsem chtěl jít do školy, ale v tu dobu já jsem se šel učit u pana Sodomky, tady v Mejtě. Páč byly školy zavřeny a já jsem chtěl bejt lékařem. No a byl jsem konstruktérem.“

Politická situace v zemi nedovolila panu Nešporovi studovat medicínu, proto nastoupil během války do učení k panu Sodomkovi do výroby karosérií, kde se učil kreslit a rýsovat, ale byl připravován také na osobní život. Pan Nešpor například vzpomíná na legendární větu svého kantora

„Víte ve škole náš kantor ,profesor , když nás měl na kreslení a nelíbila se mu nějaká křivka, tak povídal. Běžte na rande, jo, dyť na ženskejch je takovejch krásnejch křivek, není to pravda , Jé“

Po učení nastoupil pan Nešpor do firmy Sodomka a spol. na pozici konstruktéra. Podnik založil Josef Sodomka, 22. května 1896. Z počátku to byla firma pouze na opravu vozů a kočárů. Poté začali vyrábět kočáry, brýčky, saně a tak dále. V roce 1905 se řemeslná dílna stala továrnou. První zhotovený osobní automobil byl roku 1925. Během druhé světové války se vyráběli především pojízdné dílny, nebo sanitní a chirurgické vozy. Po válce představil pan Sodomka roku 1947 Tatra 57 B.

„Já jsem nastoupil k panu Sodomkovi, to bylo ještě za války. Já jsem měl podepsanou učební smlouvu v němčině a češtině. Výuční list mám podepsanej německy a od pana Sodomky“

Pan Nešpor zůstal v podniku také po válce a byl dokonce povolán, aby se stal hlavním konstruktérem, který zaváděl výrobu autobusů i v Polsku. Pan Stanislav pracoval v polském městě Jelči rok a půl a zažil tady mnoho dobrodružství a byl svědkem mnohých nepříjemných situací.

„Jo, jenomže tam byl takovej velitel toho areálu, to nám vyprávěl když sami Poláci, my jsme tomu nechtěli věřit. Až nám to potom ukázali, dcěři tam postavil mimo ten areál fabrickej, jako takovej malej hrádek s tim příkopem hlubokym a bez vody. A když měla dlouhou chvíli prej vona, tak požádala tátu, ať tam pošle nějaký ty vězně a vona z florberty z vokna je střílela“

Zvuk střelby..

„Na tu fabriku se nedovážel autama písek, se betonovalo na místě a byl živej pás. To znamená vězni a všechny možný lidi, který tam byli to vozili v kolečkách, jo, vysejpal do toho a když někomu bylo špatně, tak ten dozorce do něj strčil hop a byl v míchače“

Poté se náš pamětník stal vedoucím oddělení konstrukce. Pracovní život pana Nešpora však nebyl jen takový, jaký by si představoval. Jako vedoucí se vždy zastával svých zaměstnanců, někteří z nich však byli členy lidových milic. Po těchto podřízených pan Nešpor chtěl, aby neodpracované hodiny, které v milicích strávili, napracovali. Takový příkaz však znamenal okamžitý konec ve vedoucí pozici, a pan Stanislav se ze dne na den stal řadovým dělníkem, a to přesně na Štědrý den.

„No a byl to hřebík jak hrom, a takže to dopadlo tak, že já jsem dostal čtyřadvacátýho dvanáctý výpověď“,

Po revoluci se však pan Nešpor opět vypracoval na vedoucí pozici, vymyslel mnoho zajímavých inovací a dokonce byl požádán, aby spolu se svými kolegy navrhl autobus pro první dámu porevolučního Československa – Olgu Havlovou. Za dobře odvedenou práci byl pan Nešpor pozván na hrad, kde také dostal ocenění.

„Jo já jsem se s nimi osobně setkal na hradě. A připil jsem si sním a přítuk,,

Zvuk skleniček..

Dnes pan Nešpor žije v domově seniorů ve Vysokém Mýtě. Na stejném patře, jen několik pokojů dál, bydlí také jeho kamarád a celoživotní kolega z firmy Milan Jílek. Spolu si často u kávy nebo dobře vychlazeného piva povídají a vzpomínají na léta strávená v podniku.